

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati na uredništvo — naročnino, reklamacije in vse administrativne stvari pa na upravništvo v Ljubljani, Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ul. 6/I. Vse pošiljate je pošiljati franko. Reklamacije so proste poštnine. Rokopisov ne vračamo. Telefon uredn. 312.

UČITELJSKI TOVARIŠ

Stanovsko političko glasilo UJU. - Poverjenišvo Ljubljana

Izhaja vsak četrtek. Naročnina znaša za neorganizirane 40 Din, za inozem. 60 Din. Posamezna štev. 1 Din. Članstvo „Pov. UJU“ ima s članom naročnino oglase in retice vseh vrst je Din 2/50 od petih letni davek pošt. ček. ur. 11.197.

Licealna knjižnica
1058 Ljubljana, Strossmayerjeva ulica,
II. drž. gimn. (Bpl.)

Pošljite zanesljivo do 25. t. m. prijave naročnikov za 3. in 4. številko Zvončka

Vodstvo Pov. UJU in Orjuna.

Že na seji širjega sosveta Pov. UJU dne 5. t. m. v Ljubljani je zavzel poverjenik stališče do napada, ki ga je objavila »Orjuna« dne 31. decembra 1924 v svoji 63. številki na sedanje vodstvo organizacije.

Ker je ta napad mnogim našim članom neznan, ga priobčujemo v celoti, kakor se glasi:

»Našemu učiteljstvu.

Dalje časa že prejemamo od strani naših članov učiteljev ostre pritožbe proti sedanjemu vodstvu UJU. Ker so baš učitelji naši najboljši člani in ker vidimo samo v tem stanu nositelje naše bodočnosti, je smatral Oblastni odbor potrebnim to stvar razčistiti.

Ne smatramo se upravičenim vmešavati se v interne zadeve vodstev strokovnih organizacij, dokler le te ne zavzamejo dimenzij, ki so škodljive naši nacionalni stvari. Pritožbe pa, ki prihajajo na nas čez vodstvo UJU, so takega značaja, da smatramo za svojo dolžnost, jim ugoditi.

V ta namen smo sklenili, da bo priobčil naš list vse upravičene pritožbe, ki jih danes odklanjajo drugi listi. Zato pozivamo vse naše člane učitelje, da takoj pošljejo svoje utemeljene in z dokazi podprte pritožbe na tajništvo Oblastnega odbora Orjune, Ljubljana.

Na ta napad je poverjenik tov. L. Jelenc odgovoril v imenu vodstva organizacije javno na gori omenjeni seji širjega sosveta in je izvajal pred vsemi predsedniki okrajnih učiteljskih društev sledeče:

»Ta napad je prišel nepričakovano, ne samo zato, ker je poverjenišvo šlo Orjuni vedno na roko, temveč še bolj zato, ker se poverjenišvo ni nikdar in nikjer pregrešilo zoper našo nacionalno stvar. Na ta napad ne moremo molčati. Pozvali smo predsedstvo Oblastnega odbora Orjune v Ljubljani, da naj pride na dan z dejstvi. Dejanja naj govore, potem naj pride Orjuna s tako težkimi obdolžitvami.

Ko dobimo od Oblastnega odbora Orjune odgovor na naš poziv, da hočemo fakta, na katerih podlagi so nas napadli, potem bomo govorili dalje. Zato prosim, da pooblastite poverjenišvo, da stori v tej zadevi ob svojem času primerne korake. Razume se samo ob sebi, da bo

spregovoril o tej aferi tudi »Učiteljski Tovariš« svojo besedo.

Upravičeno smo pričakovali, da bo uredništvo Orjune po tej javni izjavi lojalno popravilo svoje poročilo, ker je na drugi strani popolnoma jasno, da je prejel Oblastni odbor napačne informacije. Posebno še, ker je poverjenik podal zastopnikoma, ki sta se zglasila v pisarni poverjenišva v imenu predsednika Oblastnega odbora, potrebna pojasnila.

Toda ni se zgodilo to in tudi odgovor je prejel poverjenišvo šele na ponovni poziv predsedniku Oblastnega odbora. In ta se glasi sledeče:

»Prejeli smo Vaš cenj. dopis z dne 11. januarja 1925, št. 15 in Vam naznanjamo, da sta nam izjavila naša delegata, da Vam nista dala nikakega zagotovila o kakem terminiranem pojasnilu s točno navedbo dokazov, »da škodujete z Vašim postopanjem naši nacionalni stvari.« Tej izjavi se priključuje tudi Oblastni odbor, ki stoji na stališču, da ne gre navajati vodstvu UJU konkretnih slučajev. In to, ker nikakor ne moremo izročiti imena svojih informatorjev tistim, ki bi zamogli izvrševati nad njimi konsekvence. Pripravljene pa smo v bodoče vedno vse pritožbe, ki bi prišle na naš naslov, skupno z gornjim naslovom obravnavati in jih po možnosti rešiti v obsejstransko zadovoljstvo.

V slučaju, da bi se gornji odbor s tem ne zadovoljil, smo pripravljene navesti tudi konkretne slučaje, toda samo z dovoljenjem naših informatorjev, ki pa si ga moramo še preje preskrbeti.

Upamo, da boste s temi predlogi zadovoljni, ker bi bili sicer primorani Vaše javne napade v »Učit. Tovarišu« zavriniti v našem glasilu »Orjuni«, kar bi nam bilo jako neljubo.

Oblastni odbor Orjuna Ljubljana.

Ker ne moremo smatrati gornjega odgovora za zadoščenje na težke javne očitke, ki jih je napravila »Orjuna« 31. decembra pret. leta na vodstvo organizacije, smo dolžni dati našemu članstvu sledeča pojasnila, da se ne bo vodstva organizacije po krivem napačno sodilo:

1. Vodstvo organizacije se absolutno ne zaveda, da bi se kdajkoli in kjerkoli pregrešilo zoper našo nacionalno stvar.

2. Vodstvo organizacije tudi ni bilo opozorjeno na kako tako dejanje s strani

svojega članstva, ki se sedaj baje zateka do »Orjune«, da zadevo »razčisti«.

3. Od Oblastnega odbora Orjune nismo zahtevali nobenih imen in jih tudi ne bomo, ampak samo dokazov za težke javne obdolžitve v »Orjuni«.

4. Odločno bomo zahtevali, da se vsi slučajji, ki sedaj — kakor smo se uverili — temelje le na sumničenjih — razčistijo iz oči v oči pred razsodiščem organizacije in da se da tudi prizadetim prilika zagovora, ker smatramo to pot za edino pravilno in pošteno.

5. Dokler se ni poslužilo te poti, moramo smatrati vsako drugo pot in postopanje za vtikanje nepozvanih v interne

zadeve organizacije in bomo temu primerno tudi postopali.

6. Odklanjamo vsako varuštvo od koderkoli nad našo organizacijo, ker nam je edina naša vrhovna instanca za vse zadeve, ki se tičejo organizacije, pokrajinska skupščina in delegacija.

7. Izjavljamo, da ta konflikt ne izpreminja našega načelnega stališča do vzvišenih nacionalnih idealov in stremljenj, ki tvorijo temelje Orjune in smo prepričani, da prejmemo popolno zadoščenje, ko nam bo dana možnost dokaza, da je bil napad na vodstvo organizacije krivičen.

Toliko našemu članstvu v vednost, da bo na jasnem!

Učiteljski pravnik.

NAVODILO UČITELJEM, KI BODO POSLOVALI KOT PREDSEDNIKI VOLILNIH KOMISIJ.

Ker je zelo mnogo učiteljev izbranih za predsednike volilnih komisij za državnozbornske volitve, prinašamo izvleček predpisov, da prihranimo prizadetim čas in olajšamo delo:

Na dan 7. februarja 1925.

1. Sestanek članov volilnega odbora v zgradbi odredeni za glasovanje točno ob 15. uri popoldne. (Čl. 55.)

2. Prejem od občinskega urada:

a) toliko skrinjic, kolikor je od prvostopnega sodišča potrjenih kandidatnih list, b) zaboje (ali zabožke) s kroglicami, ki so pod pečatom, kakor tudi ključ od njega, ki je tudi pod pečatom,

c) stalni volilni imenik dotičnih občin, d) knjigo za vpisovanje glasovalcev (katera postane potem, ko se jo drugi dan izpolni, glasovalni zapisnik),

e) knjigo za vodenje zapisnika,

f) kandidatne liste za skrinjice,

g) pečat dotične občine, ali pečat policijske oblasti, tam kjer ni občinski zastop organiziran,

h) pisarniški material kakor: 2 mizi, 1 za volilni odbor, druga za skrinjice; stolice, rdeči vosek, črnilnik in peresa, papir za pisanje in sušilnik, sveče, kuverte, nit, gumi arabikum itd.

Čez vse te stvari je izročiti občinskemu uradu reverz, ki ga podpisuje predsednik in člani volilnega odbora. (Čl. 55.)

3. Pregled skrinjic, če so v porabnem stanju. Paziti, da so usta dobro odprta in da je spodnji del prostora omotan s platnom, tako da se ne sliši ropot kroglice. Za tem je pregledati je li platno, s kojim so skrinjice od znotraj omotane celo, ne raztrgano, in ali so skrinjice popolnoma prazne. (Čl. 55.)

4. Pregled zabojev s kroglicami, ali so zaklenjeni in ali je pečat čitljiv.

5. Prilepiti kandidatne liste na skrinjice in za tem skrinjice uvrstiti na mizo v onem redu, kakor so vložene kandidatne liste.

6. Zakleniti skrinjice z vsemi tremi ključi. Po eden ključ od vsake skrinjice vzame predsednik, drugi ključ dobi član odbornik, a predstavnik liste dobi tretji ključ od svoje skrinjice. Ako koja skrinjica nima predstavnika liste, vzame njen ključ predsednik.

Tedaj, oglejmo si nekoliko različna sredstva, ki smo jih začeli po malem uporabljati proti temu strašnemu sovražniku. Na žalost pa bom moral govoriti najprvo o sredstvih, ki se jih poslužujejo drugod z večjim ali manjšim uspehom, zakaj pri nas se še ta protiakcija skoraj niti ne opaža.

Pijančevanje se je razpaslo po vseh državah — kamor je prodrla civilizacija. In ne samo, da se je razpasla. Zviti civiliziranec je izbral alkohol tudi za uničevanje onega, ki mu je bil napotu. Dasi skuša dandanes Amerika izpodbiti dejstvo, da se je posluževala alkohola za iztrebljenje Indijancev, je vendarle to gola in strašna istina! Nič manj ne delajo tako druge civilizirane države še dandanes — seveda bolj skrito, zakaj dnevno odhajajo iz svetovnih pristanišč neštete ladje, ki vozijo izključno samo alkohol v razne kolonije Amerika pa se je vendarle zavedla svojega zločina — potem ko je bilo že skoraj prepozno in je uvedla prohibicijo — to je, popolno prepoved uživanja alkoholnih pijač. Imela je na vesti rdeče pleme — in spoznala je pogubonosni vpliv alkohola predvsem v delovnih močeh. Poskusi so namreč dokazali, da se je produkcija v tovarnah, ki je zaposlovala po večini trezne delavce, neverjetno dvignila. Toda vprašanje pa je: Je li prohibicija uspešna — ali ne? Če ni celo škodljiva?

Resnica je, da se je prohibicija izkazala nepraktično — in celo škodljivo! Naj priobčim zelo zanimiv članek iz nekega slovenskega ameriškega lista, ki govori o posledicah prohibicije: Prohibicija med ameriški Slovenci.

Skoro ne mine teden, da se ne bi eden ali drugi naših agitatorjev bridko pritoževal nad pijančevanjem, ki se je razpaslo po nekaterih nasebinah. Slovenci, tukajšnji in v »mili domovini«, so od nekdanj radi pili. Toda v Ameriki se je po prohibiciji obrnilo v tem oziru »iz dežja pod kap«, posebno kar se tiče nekaterih narodnosti, in naša pravijo da ni izvzeta.

Preje so ljudje pili večinoma pivo, sempatam kozarček rakije, včasih kdo tudi čašo »vinca rujnega«. Ko je prišel delavec iz fabrike ali majne, ga je spil »flašo« ali dve, če ga je imel v kleti familije, ki so držale »board«, so tudi skrbele, da boardarji niso trpeli žeje. V krajih, kjer ga niso točili doma, je pral atek, ko je prišel z dela, hčerko ali sinčka v salun, pa ga mu je prinesel za nikel v »pelci«. Ako ni bilo drugače, je šel sam ponj, če treba tudi desetkrat na večer. Ali pa se je mimogrede oglašil v salunu in ga spil »ta velki glaž, zraven pa pojedel še »sandvič«, ki ga je dobil povrhu.

(Dalje prih.)

LISTEK.

T. SELIŠKAR:

Protialkoholno vprašanje.

I.

Ko sem čital v nekem slovenskem ameriškem časopisu pretresljivo sličico iz življenja naših rojakov v Ameriki, kako se sistematično uničujejo z alkoholom, dasi je tam uveljavljen zakon, ki zabranjuje uživanje alkoholnih pijač (prohibicija), sem se spomnil na naše razmere in na to vprašanje, ki je še skoraj v celoti nerešeno v neizmerno škodo našemu narodu. Dan za dnem gledam in opazujem naše ljudstvo, poslušam divje krike pijanih duš, in čutim vso grozno žalost, ki lazi iz roda v rod kakor vedno bolj naraščajoča epidemija, puščajoč za sabo vedno večjo četo telesnih in duševnih degenerancev, ki so očitni znaki narodove slabosti, narodovega propadanja. Srčna kultura pada, niža se! Če bo šlo tako dalje, tedaj moramo pričakovati dobo, ko ne bo samo pijanost Slovencev na prvem mestu — ampak se bo poleg tega blestela tam tudi surovost in nemoralnost, ti dve zvesti spremljevalki pijančevanja. Vem, da nisem prevelik pesimist, zato nikakor ni ta obsodba pretirana. Verjemite mi, da je to, da je opazil

ta naš greh celo sam reprezentant naše države v prvih dneh svojega bivanja v Sloveniji, za nas tako strahovita obsodba, da nam mora biti misel, kako popraviti to zablodo tako potrebna, kakor je potrebna medicina bolnemu telesu.

Ko sem prebiral različno protialkoholno literaturo, sem bil zelo skeptičen in o marsikateri trditvi sem dvomil. Ko pa sem prišel med ljudstvo, sem začel opazovati. Tedaj sem uvidel, da je alkohol za narod zlo — ki je bolj nevaren kakor oborožen sovražnik. Osobito pa je prišlo to prepričanje takrat, ko sem se pričel baviti s patološko psihologijo. Ko sem pričel delati psihološke eksperimente na individuih, ki so podvrženi pijančevanju — in tudi s takimi, ki so sicer znani kot trezni — pa so ali imeli starše podvržene temu, ali pa celo dede in babice. Rezultati takih opazovanj in eksperimentov so, v kolikor so obrnjeni v to smer, naravnost frapantni in bi to poročil vsakomur, ki se količkaj zanima za bolne psihološke pojave.

Toda o vsem tem, najsibo to o resničnosti tega zla ali pa o posledicah tega zla, se je že toliko govorilo in pisalo, da je ponavljanje istega odveč. Tudi o protisredstvih se je že pisalo. Toda o tem manj — in vprašanje: kako zaježiti ta hudournik narodovega propadanja, je še danes ravno tako važno, kakor je bilo pred desetimi leti, če ne še bolj!

men, pove mu po imenu nosilca liste, in prvega kvalifikovanega, kojega je kaka skrinjica. (Čl. 63.)

11. Ako se najde kateri glasovalec, ki ga nihče ne pozna, se njegovo ime, priimek in posel z opisom, vpiše v izvanredni zapisnik (glej obrazec »izvanredni zapisnik«). (Čl. 63.)

12. Ako nastane velik nered, mora predsednik poklicati v pomoč državno in občinsko oblast, ki se mora odzvati pozivu. (Čl. 58.)

13. Ako se javi kak volilec, na katerega ime je že glasoval drugi in se predsednik od članov uveri, da je ta pravi volilec, se njegovo ime zapiše v zapisnik glasovalcev, na kojega ime so drugi glasovali, to je navaden zapisnik na polji papirja. Tak volilec ne more glasovati, a tak zapisnik mora biti z ostalimi akti spravljen in izročen glavnemu volilnemu odboru. (Čl. 65.)

14. Ako se javi koji glasovalec, kateri ne more vsled težke telesne pohlabilnosti glasovati na način, kakor je predpisano in privede osebo, ki hoče v njegovem imenu glasovati, donesti o tem odlok in unesti ga v zapisnik, a pooblaščenca dovoliti, da glasuje. (Čl. 63.)

15. Ako nered vzame obširneje obliko, mora se glasovanje po pristanku večine članov volilnega odbora prekiniti. Rešitev o prekinjenju se zabeleži takoj v tretji zapisnik in to rešitev vsi člani, ki so glasovali za prekinjenje, podpišejo. (Čl. 68.)

16. Predsednik vzdržuje red. Vsakogar, ki se pregreši zoper red, predsednik zapiše v tretji zapisnik, zajedno z dejanjem, ki ga je napravil. (Čl. 68.)

17. Ob 18. uri odredi predsednik, da se vrata na dvorišču zapro. Oni volilci, ki se nahajajo še na dvorišču, se dopustijo, da glasujejo. (Čl. 68.)

18. Ko ni več nikogar, da bi glasoval, predsednik zapečati zaboje s kroglicami in ga zaklene. Ključ ostane pri predsedniku. (Čl. 71.)

19. Po glasovalnem spisku (onem, v katerem je pisar zapisoval glasovalce) se šteje, koliko je bilo glasov, in to število z besedami zapiše na kraju spiska in to podpiše predsednik s člani, a število vnese v tretji zapisnik, kjer se vpiše tudi kdaj je bilo glasovanje zaključeno ter vse še potrebno, ki se tedaj tudi zaključi in podpiše. (Čl. 72. in 73.)

20. Predsednik otvori skrinjico in šteje kroglice po načinu, izloženem v čl. 74. zakona. (Čl. 74.) Kroglice mora prešteti predsednik, član občinskega odbora in dotični predstavnik liste (varuh skrinjice).

21. Istočasno s tem se začne voliti četrti zapisnik, v katerem se o vsaki skrinjici zapiše z besedami, koliko je dobila glasov in pod vsako zabilježko o vsaki skrinjici podpišejo se vsi člani volilnega odbora s predsednikom. (Čl. 74.)

22. Kadar se izvrši štetje kroglic vseh skrinjic, se končuje četrti zapisnik. Na ta zapisnik (glej obrazec četrti zapisnik) se udari zaporedoma na ime predsednika občinski pečat.

23. Vsi zapisniki, stalni volilni imeniki in glasovalni zapisnik se sedaj zavijejo v zaboje, ki se zapečati in naslovi na glavni volilni odbor. Ta zavoj ostane v volilni sobi. (Čl. 74.)

24. Predsednik zaklene in zapečati volilno sobo v navzočnosti odbora in ponovno postavi stražo. Straža čez noč ne sme pustiti nikogar v sobo. (Čl. 74.)

Na dan 9. februarja 1925.

1. Ob 7. uri zjutraj se sestane volilni odbor pred vratni sobe, v koji se je glasovalo. Predsednik se prepriča, da je pečat na vratih v redu, odpre sobo in vstopi notri.

2. Predsednik se uveri, ali je v sobi vse v istem redu, kakor se je sinoči ostavilo.

3. Ako zapazi kako nerednost, sestavi peti zapisnik, v katerem se konstatira ta nerednost in ta zapisnik nese z ostalimi volilnimi akti glavnemu volilnemu odboru (glej obrazec V. zapisnik). Ako je vse v redu, se volilni materijal vrne občinskemu uradu, da oni reverz vzame nazaj in raztrga.

5. Predsednik vzame zaboje z volilnimi akti in se poda na pot proti okrožnemu mestu, kjer se nahaja glavni okrožni volilni odbor.

6. Ko dospe v mesto, predsednik izroči in stavi na zapisnik volilne akte glavnemu okrožnemu odboru.

(Podrobna navodila, dalje kazniva dejanja in kazensko postopanje je pa razvidno iz »Zakona za volitve narodnih poslancev za narodno skupščino kraljevine SHS.« XVI. snopič, ki se naroča lahko potom Učiteljske knjigarne v Ljubljani.)

I. Zapisnik.

Sestavljen dne 7. februarja 1925. v volilnem lokalu v šoli občine.

Točno ob 15. uri se sestanejo v zgradbi, določeni za glasovanje za poslance v narodno skupščino člani volilnega odbora in njih namestniki, ti so:

Predsednik: g.
vsled uverenja državnega odbora broj..... in člani:

Občinski odbornik:.....
odrejen vsled sklepa občinskega odbora

Predstavniki list, imenovani po vrstnem redu skrinjic:

.....
.....
.....

Nato sprejme odbor od občinskega urada potrebno število skrinjic in zabojev s kroglicami, abecedni volilni imenik, knjigo za vpisovanje glasovalcev, knjigo za pisanje zapisnika, kandidatne liste, občinski pečat in drugo, kar je potrebno. Pregledajo se skrinjice in se ugotovi, da so v redu, da so usta skrinjic odprta in ne zamašena. Skrinjice se pritrđijo na posebno mizo, nasproti mizi, za katero bodo sedeli člani volilnega odbora. Na prvo mesto se pritrđi skrinjica z listo — — — — —, na drugo mesto — — — — —, na tretje — — — — —, na četrto — — — — —, na peto — — — — —, na šesto — — — — —, na sedmo — — — — —, na osmo — — — — —, na deveto — — — — —, na deseto — — — — —.

Na vsako skrinjico se je prilepila dotična lista, v vrstnem redu, kakor omenjeno.

Nato so se skrinjice zaklenile s tremi ključi ter se zapečatilo tako, da so tudi usta skrinjic popolnoma zaprta. En ključ vzame predsednik volilnega odbora, drugega občinski odbornik, tretjega predstavnik dotične liste, oziroma predsednik tudi tretjega, glede kandidatnih list, katere nimajo predstavnika.

Pregleda se zaboje s kroglicami in če so pečati nedotaknjeni. Ključ se nahaja v zavoju pod pečatom.

Nato se določi za zapisnikarja — — — in kot stražarja — — —.

Sklenjeno in podpisano.

Zapisnikar: Predsednik volilnega odbora:

Člani volilnega odbora:

II. Zapisnik.

Sestavljen dne 8. februarja 1925. v volilnem lokalu v šoli občine.

Točno ob 7. uri se sestane volilni odbor pred vratni glasovalne sobe, se uveri, da je pečat na vratih glasovalne sobe nedotaknjen, predsednik nato odpruži stražo, odpre vrata sobe in vsi člani odbora se podajo vanjo. Odbor je pregledal skrinjico in zaboje s kroglicami in ugotovil, da je tudi vse drugo v redu.

Sklenjeno in podpisano:

Zapisnikar: Predsednik volilnega odbora:

Člani:

III. Zapisnik.

Sestavljen takoj po drugem zapisniku. Predsednik odbora odpre skrinjico, nato zaboje s kroglicami in odredi, da se prične z glasovanjem volilcev.

Volilci se spuščajo v sobo po 5. Vsakemu volilcu, kateri ni vedel kako se glasuje, to predsednik razloži in ga v smislu čl. 63. volilnega zakona podučí.

Vsakemu volilcu predsednik tudi razloži, čegavo kandidatno listo predstavljajo glasovalne skrinjice.

(Nadalje se pišejo vse pripombe med volitvami.)

Glasovanje je trajalo neprekidno do 18. ure, ob tej uri se je zatvorilo vrata zgradbe, oni volilci, ki so že znotraj, se pripuščajo glasovanju, tako da je glasovanje završeno ob uri.

Nato zapečati predsednik zaboje s kroglicami, potem ko ga je preje zaklenil.

Po zapisniku glasovalcev se ugotovi, da je glasovalo volilcev:

Sporazumno se zapisnik sklene:

Zapisnikar: Predsednik volilnega odbora:

Člani:

IV. Zapisnik.

Sestavljen dne 8. februarja 1925. ob uri:

Prične se z odpiranjem skrinjic po vrstnem redu.

Skrinjica šte. 1. kandidatne liste dr. Vekoslava Kukovca vsebuje kroglic:

Skrinjica šte. 2. kandidatne liste dr. Antona Korošca vsebuje kroglic:

Skrinjica šte. 3. kandidatne liste dr. Antona Novačana vsebuje kroglic:

Skrinjica šte. 4. kandidatne liste Josipa Drogenika vsebuje kroglic:

Skrinjica šte. 5. kandidatne liste Rudolfa Golouha vsebuje kroglic:

Skrinjica šte. 6. kandidatne liste Franca Schauerja vsebuje kroglic:

Skrinjica šte. 7. kandidatne liste Stjepana Radića vsebuje kroglic:

Skrinjica šte. 8. kandidatne liste Frana Korena vsebuje kroglic:

Skrinjica šte. 9. kandidatne liste Antona Brandnerja vsebuje kroglic:

Skrinjica šte. 10. kandidatne liste dr. Milana Stojanovića vsebuje kroglic:

Nato se zapisnik, seznam glasovalcev in abecedni volilni imenik zloži v en zavoj in pod občinskim pečatom naslovi na glavni okrožni volilni odbor.

Zavoj se pusti na mizi volilnega odbora. S tem se zaključi delo volilnega odbora.

RAZSODBE DRŽAVNEGA SVETA.

Odločbe državnega sveta z ozirom na zakon o uradnikih in ostalih državnih uslužbenicah priobčujе g. Vodopivec v »Činovničkem Glasniku«. Te odločbe so:

1. Tudi neprevedeni uradniki (člen 243.), ki so dovršili zakonito določeno službeno dobo (čl. 139. in 239.) dobivajo pokojnino po novem zakonu (odločba z dne 8. oktobra 1924, št. 31.581).

2. Glasom čl. 239. zakona prejemajo uslužbenici, upokojeni po pravomočnosti tega zakona, pokojnino po odredbah dotičnih zakonov, a podlaga za odmero pokojnine je edinole plača, ki jo je imel uslužbenec pri upokojitvi (odločba z dne 17. oktobra 1924, št. 32.796).

3. Protizakonito ni, ako je uradnik z ukazom postavljen v nižjo skupino, kakor jo predvideva njegov čin glasom čl. 1. uredbе o razvrstitvi, ker zakon v uradnikih ne pozna čina, temveč deli uslužbenice edino le po skupinah in osnovnih kategorijah (odločba z dne 17. oktobra 1924, št. 32.039).

4. Nepravilna razvrstitev uslužbenca (čl. 225.) ni predmet spora pri državnem svetu, ko gre za vprašanje pravilne odmere rodbinske pokojnine dotičnega uslužbenca. Vprašanje o pravilni razvrstitvi bo državni svet razpravljaj, kadar se pojavi to vprašanje kot predmet posebne tožbe (odločba z dne 2. oktobra 1924, št. 33.303).

5. Za 15% povečana osnovna plača (čl. 31.) se računa v pokojninsko osnovo le onim upokojenim uslužbencem, ki imajo 35 let efektivne državne službe, a vojna leta se ne računajo za dosego pravice na to povišico (odločba z dne 24. oktobra 1924, št. 33.633).

6. Na podlagi čl. 146., 1. odstavka zakona o uradnikih je osnova za računanje rodbinske pokojnine osebna pokojnina uslužbenca, ki jo je imel ob času smrti ali ki bi jo imel, ako bi bil v tem času upokojen. A osnova za odmero osebne pokojnine je edinole plača, ki jo je imel dotični uslužbenec ob času upokojitve (odločba z dne 1. novembra 1924, št. 34.749).

7. Uslužbenec, ki ima na dan upokojitve 34 let, 6 mesecev in 1 dan službe, ima pravico na polno pokojnino po točki 2., čl. 239. zakona, ker se glasom

čl. 140. zakona začeto polletje računa kakor polno leto (odločba z dne 4. novembra 1924, št. 34.642).

—§ Razglas o prenosu poslov prosvetnega oddelka za Slovenijo na velika župana ljubljanske in mariborske oblasti. Z dnem 31. decembra 1924 se izvrši likvidacija prosvetnega oddelka za Slovenijo po odločbah ministra za prosveto z dne 22. julija 1924, P. št. 7301, in z dne 24. julija 1924, P. št. 7368 (»Uradni list« z dne 12. avgusta 1924, št. 229/75 in 232/75).

Vsi posli, ki spadajo v področje velikih županov, preidejo dne 1. januarja 1925 v pristojnost velikih županov ljubljanske in mariborske oblasti.

Zaradi tega naj se naslavlja izza dne 1. januarja 1925 vsa poročila, vsi predlogi, vse vloge itd. na velikega župana ljubljanske ali mariborske oblasti.

V Ljubljani, dne 30. decembra 1924.

Veliki župan ljubljanske oblasti:
dr. Baltič s. r.

—§ Odločba o pooblastilu za šefa ljubljanskega oddelka ministrstva za prosveto.

Na podstavi člena 28. uredbе o ureditvi ministrstva za prosveto in členov 15., 52., 110., 135. in 156. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbenicah pooblašča šefa oddelka ministrstva za prosveto v Ljubljani, da sme odločati:

1. o postavljanju uradnikov pomožnih in začasnih skupin kakor tudi ostalih državnih uslužbencev;

2. o premeščanju uradnikov privrajalnih in pomožnih skupin kakor tudi ostalih državnih uslužbencev;

3. o prevajanju vseh uradnikov in ostalih državnih uslužbencev na višjo stopnjo plače kakor tudi o prevajanju uradnikov pomožnih skupin in ostalih državnih uslužbencev v višjo skupino;

4. o pravici do pokojnine in pokojninskih prejemkov državnih uslužbencev in njih rodbin;

5. o prestatku službe na podstavi in v zmislu člena 135. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbenicah;

6. o dovoljevanju odmora po členu 109. zakona o uradnikih kakor tudi o odsotnosti po privatnem poslu do 40 dni. o bolovanju pa do treh mesecev.

V Beogradu, dne 11. dec. 1924.

P. br. 13.843.

Minister za prosveto:
Pribičević s. r.

—§ Kdaj se ne plačuje taks v zmislu člena 128. uradniškega zakona? Ministarstvu Prosvete Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca Opšto odeljenje P. br. 12.423 17. XI. 1924. god. u Beogradu. Ministarstvo Prosvete dobilo je od Ministarstva Financija — Generalne Direkcije Posrednih Poreza pod Br. 57.891 od 10. novembra ove godine akt sledeće sadržine: »Na osnovi ovlašćenja iz tač. 15., čl. 6 Zakona o taksama Ministar Financija pod današnjim Br. 57.891 rešio je, da i dalje ostanu u važnosti sledeći propisi, koji predviđaju oslobodjenja od taksa, i to: — Čl. 128. zakona o činovnicima i ostalim državnim službenicima gradjanskog reda koji glasi: »Državni službenici oslobodjavaju se plaćanja dekretnih i svih ostalih taksah za predstavke ili traženja koja se odnose na lična ili porodična prava po ovom zakonu, kao i za priloge za Službenički list.« — Ovo oslobodjenje važiće i po čl. 278 i 279. zakona o ustrojstvu Vojske i Mornarice. — Čl. 222. istog zakona, koji glasi: »U disciplinskom postupku ne plaćuju se takse.« Čl. 112. zakona o državnom saobraćajnom osoblju koji glasi: »Službenici oslobodjavaju se plaćanja dekretnih i svih ostalih taksa za predstavke ili traženja koja se odnose na lična ili porodična prava po ovome zakonu, kao i za priloge za Službenički list.« Čl. 290. vojnog kaznenog zakona, koji glasi: »U krivičnim predmetima, vojna lica ne plaćaju nikakve takse ni kod vojnih vlasti, ni kod vojnih sudova; no za prepisivanje akta, bilo sami bilo vlast propisuje, plaćanju taksu po zakonu o taksama.« Oslobodjenje predviđeno poslednjim stavom čl. 103. Cariškog zakona, koje glasi: »Izvozne prijave i dozvole za odlazak oslobodjene su od plaćanja svake

* »Uradni list« št. 124 od 31. dec. 1924.

* Razglašena v »Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca« št. 298, izdanih dne 29. decembra 1924. (Prilog LX. — 1924.) — »Uradni list« št. 124 od 31. dec. 1924.

* »Uradni list« št. 124 od 31. dec. 1924.

* »Uradni list« št. 124 od 31. dec. 1924.

* »Uradni list« št. 124 od 31. dec. 1924.

* »Uradni list« št. 124 od 31. dec. 1924.

* »Uradni list« št. 124 od 31. dec. 1924.

* »Uradni list« št. 124 od 31. dec. 1924.

* »Uradni list« št. 124 od 31. dec. 1924.

takse« ostaje i dalje uvažnost i izuzev za taksu iz trećeg stava odeljka VII. T. br. 303 taksene tarife, koju ovo oslobodjenje ne obuhvata. O prednjem se izveštavate radi znanja i daljeg rada.

—§ Doklade za usvojeno deco. Direkcija državnega računovodstva razglašá z ozirom na mnogoštevilna vprašanja, da se doklade za usvojeno deco ne izplačujejo, ker je naredba, s katero so bile te doklade dovoljene, že ukinjena.

—§ Ureditev pokojnine starim upokojencem. Na intervencijo UJU in mnogih učiteljev in učiteljic ljudskih šol, ki so bili upokojeni po starem zakonu, je glavni prosvetni svet sklenil, da se morejo vrniti v službo samo oni upokojeni učitelji: 1. ki do 1. januarja 1925 še niso stari 60 let; 2. ki se pisмено obvežejo, da bodo po reaktiviranju služili najmanj tri leta. Eventualne prošnje za umirovljenje pred potekom tega roka ocenjuje prosvetni svet; 3. ako so bili umirovljeni na lastno prošnjo in to po letu 1921., ko je bilo njih delo radi mnogih izgub učiteljev v svetovni vojni najbolj potrebno državi; 4. oni, ki imajo vso formalno kvalifikacijo po členu 29. zakona o ljudskih šolah; 5. ki so se odlikovali s praktičnim delom v šoli; 6. oni, ki v prošnji za reaktiviranje prilože zdravniško spričevalo, da so zdravi in za učiteljsko službo popolnoma sposobni. Obenem imajo priložiti spričevalo pristojne oblasti o svojem delovanju in poslovanju od časa upokojitve dalje. Zdravniška spričevala izdajajo zdravniške komisije, ki jih določi prosvetno ministrstvo.

—§ Akontacija na račun nereguliranih penzi. Delegacija ministrstva financ za Slovenijo in Istro v Ljubljani. Št. A IV. 5210/7 ex 1924. Ljubljana, dne 2. januarja 1925. Udruženju Jugoslovenskog Učiteljstva u Beogradu, Poverjeništvu Ljubljana. Na Vašo direktno na naslov gospoda finančnega ministra vlogo z dne 20. novembra 1924, št. 577 o gornjem predmetu prejel od ministrstva financ, generalne direkcije državnega računovodstva pod D. R. br. 131.291 z dne 18. decembra 1924 to-le rešitev: »Delegaciji Ministrstva Financija Ljubljana. Izvestite Udruženje Jugoslovenskog učiteljstva, Poverjeništvu u Ljubljani, da se je naredba Ministrstva Prosvete Odeleńia za Osnovnu Nastavu od 18. VIII. 1924. god. O. N. Br. 39.751 morala poništiti, ier je doneta protivno zakonu o Državnom Računovodstvu, i da se po pitanju akontacija na penzije bez iznimno mora postupiti prema našem razpisu od 27. X. 1924. god. D. R. Br. 117.901. — 18. decembra 1924. god. Beograd. — Po naredbi Ministra Financija Načelnik: Milovanović m. p.« — Pripomnim, da je bil razpis D. R. br. 117.901 vročen prosvetnemu oddelku v Ljubljani s tukajšnjim dopisom z dne 18. novembra 1924, št. A IV. 5210/2—1924.

—§ Direkcija državnih železnic v Ljubljani je izdala odlok od 23. decembra 1924, št. 73.397-VI., s katerim odloča, da šolska vodstva lahko direktno predložijo prošnje za železniške legitimacije.

—§ Spričevala o siromaštvu za oprostitve kolka za šolska spričevala. Nekatera šolska vodstva zahtevajo od dijakov za prvi semester zopet nova spričevala o siromaštvu, dasi je v taksnem zakonu in pravilniku izrecno rečeno, da veljajo taka spričevala eno leto od dne izdavanja.

—§ Železniške vozne olajšave za uradnike. Kot spopolnilo čl. 82. predpisa o brezplačni vožnji na državnih železnicah je prometni minister odredil, da tudi višji državni uradniki lahko uporabljajo tretji vozni razred, izvemšiji uradnike prvih treh skupin I. kategorije ter one oficirje, ki imajo nad 30.000 Din letne plače. Za te uradnike in oficirje ostane še nadalje v veljavnosti omejitve iz čl. 82. predpisa. Iste olajšave so veljavne tudi za rodbinske člane uradnikov.

Ferijalni Savez učiteljstva.

—f Vsem ferijalcem(kam)! Vsi tovariši(ice), ki niso do 31. decembra 1. l. obnovili staro članstvo, se smatrajo kakor »novi« člani in plačajo do 1. februarja 40 Din. Isti znesek plačajo oni, ki sploh še niso bili člani F. S. — Mrovlje, Črnomelj.

—f Ferijalni Savez učiteljstva. III. Počitniški izlet. Po sklepu lanskega leta II. poč. izleta v Šibeniku se vrši III. počitniški izlet na Kosovo polje,

in sicer po sledečem načrtu: Ljubljana, Beograd, Niš, Skoplje, Kosovo polje, Skoplje, Niš, Negotin, Prahovo, po Donavi Smederevo, Beograd, Ljubljana. Vsak udeleženec II. počitniškega izleta ima tudi po šibeniškem sklepu pravico povabiti po enega udeleženca(ke), katerega naj javi vsak do 1. februarja t. l. na moj naslov! Da ustrežem mnogim prošnjam, se sprejemajo prijave onih tovarišev(ice), ki niso še nikdar z nami potovali, in sicer do 25. januarja tudi na moj naslov. V slučaju številnih prijav si pridržimo pravico, da prijave po 20. t. m. ne sprejememo! — Vsak priglasenec mora biti član F. S.! — Naš sestanek bi se vršil na Veliki ponedeljek! Prosim vse udeležence, da mi javijo, če se s tem strinjajo. Sestanek bi bil v Slov. Konjicah! Za vsako informacijo na razpolago! — Slavko Mravlje, Črnomelj.

Neodrešena domovina in obmejno šolstvo.

— **O nerednosti šolskega pouka** je govoril v rimskem parlamentu nemški poslanec Tinzl. Šolska uprava je preveč zaposlena s politično funkcijo šole in z raznarodovanjem, pa nima zato časa za skrb, da bi šola redno delovala, kar je predpogoj za vsak uspeh. Šolski začetek se je letos vršil v zmešnjavah, ni bilo učiteljev in večkrat je moral eden poučevati v več razredih, mnogo je občin, kjer še danes ni učitelja. Učne osebe se menjavajo, učne knjige niso pripravljene. Same zmešnjave in nerednosti šolskega pouka v pravem smislu ni. Kakor je v Poadižju med Nemci, tako prilično je med Jugoslovenci v Julijski Krajini, najhujše je v Istri.

— **O reviziji Gentilejeve šolske reforme** je govoril novi italijanski naučni minister Fedele, kakor poroča z Rima. Ni povedano natanko, kako revizijo misli novi minister. Povdarjal pa je, da mora biti ljudska šola prava vzgojiteljica italijanskega naroda (enako jugoslovenskega ljudstva v Italiji). Šolo napravi, kakor se je že večkrat reklo, učitelj, ki je vreden tega imena. To je res, to je pametno povedal minister Fedele. Mi vedno naglašamo, da mora biti šola vzgojiteljica naroda in mora biti učitelj vreden svojega imena. Slovenska poslanca sta že opetovano razlagala na merodajnih mestih, kako je s šolo v Julijski Krajini in poslanec dr. Besednjak je imel tudi velik govor o šolstvu v parlamentu. Sedaj je zopet prilika, zavzeti se z največjo energijo za slovensko šolo!

Trgovsko-obrtno in kmetijsko šolstvo.

— **Obrtno-nadaljevalna šola v Mariboru** 1923./24. in 1924./25. 1. Za šolsko leto 1923./24.

1. Za vajence: Pripravniki razred z 6 vzporednicami, torej 7 razredov 1. letnik s 5 vzporednicami, torej 6 razredov; 2. letnika s 3 vzporednicami, torej 4 razredi; za vajence torej vкуп 17 razredov.

Za vajeke: Pripravniki razred z 1 vzporednico, torej 2 razreda; za vajeke torej vкуп 6 razredov. — Torej vseh 23 razredov.

2. Pouk je pričel dne 1. novembra 1923 in je nehal dne 31. maja 1924.

3. V pripravnicah po 7 tedenskih učnih ur, v letnikih po 8, samo v 2. d letniku je bilo le 4 tedenskih ur, ker ta razred (živilna obrt) ni imel risanja. Na teden je bilo torej 171 učnih ur.

4. V številni vodjo je bilo 25 učnih moči, med njimi 5 ženskih učnih moči.

5. Začetkom šolskega leta je bilo vpisanih 889 učencev, in sicer 646 vajencev in 234 vajenk, ob sklepu jih je ostalo še 757, t. j. 536 vajencev in 221 vajenk.

Ob sklepu šolskega leta so štele stavbene obrti 55 vajencev, mehaniško-tehniški 25 vajencev, umetni obrti 119, kemiško-tehni. obrti 11, živilni in uživalni obrti 20, oblačilni in tkaninski obrti 300, drugi obrti 9.

6. Izmed vseh vpisanih učencev je doseglo učni zmoter 631 (426 205), neredovanih je ostalo 258 (220 38), in sicer zaradi prejšnjega izstopa, boleznih, nerednega posecanja itd. Glede na odlične učence nimam posebne evidence.

7. Učne moči, usposobljene za o. n. ali mešč. šole, so prejemale za uro 17 Din, druge 15 Din, razredništvo se je štelo kot 1 ted. učna ura po 13 Din.

8. Dohodki skupaj 117.470.14 Din, in to država 59.224.79 Din, okraj 5000 Din,

občina 10.725.35 Din, zbornica 15.000 Din, zadruga 9835 Din, banke 4350 Din, šolnina 13.335 Din.

9. Izdatki: Učno osebje 90.702 Din, šolske potrebščine 18.090 Din, drugo 8678.14 Din.

10. To leto ni bilo razstave, ker smo sklenili, da naj se napravi samo vsako drugo leto, drugače izgubi občinstvo, ki se mu tu pokažejo uspehi, zanimanje. Lani je razstava uspela zelo lepo.

11. Za šolsko leto 1924./25.

1. Za vajence pripravniški razred s 5 vzporednicami, torej 6 razredov, 1. letnik s 6 vzporednicami, torej 7 razredov, II, letnik s 3 vzporednicami, torej 4 razrede. Za vajence 17 razredov.

Za vajeke: Pripravljalni razred, torej 1 razr.: 1. letnik z 2 vzporednicami, torej 3 razrede, II, letnik z 1 vzporednico, torej 2 razreda. Za vajeke torej 6 razredov. Vsega 23 razredov.

2. Pouk je začel dne 1. oktobra 1924.

3. 171 ur na teden se poučuje kakor lani.

4. Poleg vodje je še 26 učnih moči, torej vкуп 27, med njimi 7 ženskih moči in 2 strokovna učitelja-obrtnika.

5. Vpisanih je 948 učencev, in sicer 685 vajencev in 263 vajenk.

6. Za o. n. šole in za meščanske šole usposobljeni za uro 20 Din, drugi 17 Din, za razredništvo kakor v lanskem letu.

7. Izdatkov po proračunu: 129.300 dinarjev.

Splošne vesti.

— **Vtkanje lajkov v učiteljska imenovanja in personalije.** Z ozirom na zadnje pojave, da se že vsi mogoči faktorji vtičejo v učiteljske personalne zadeve, moramo odločno povdariti, da so učitelji državni uradniki in ima torej edino državna uprava biti merodajna pri tozadnjih odločbah. Postopati in varovati moramo zakon in zakonite določbe tako v interesu stanu, kakor tudi v interesu službe, t. j. šolstva. Vse druge vplive moramo smatrati za kvarne in škodljive razvoju šolstva, t. j. stvari sami. Kakor se lajki nimajo vtikati v nameščanja drugih državnih uradnikov, n. pr. sodnikov, davčnih uradnikov, pri pošti itd., tako moramo tudi mi gledati, da se odstrani vplivanje lajkov in vmešavanje v personalije, ker smo ravno tako državni uradniki kot drugi in zahteva neodvisnost in interes službe, da se to načelo izvede. Demagogi so izrabljali in ščuvali mase proti učitelstvu z geslom, da »ljudstvo plačuje učitelje« in so pristili take vplive. Sodniki, profesorji in vsi drugi državni uradniki so tudi plačani iz državne blagajne, pa vendar ni nad njimi tega terorja. Zahtevamo od državne uprave in od onih, ki vodijo in odločujejo v prosveti, da v vsakem slučaju čuvajo našo neodvisnost ter nas štijo kot državne uradnike pred kvarnimi vplivi vmešavanja s strani lajkov. Proti tej kugi, ki se je razpasla v zadnjem času, se bomo borili dosledno in odločno. Zahtevamo neodvisnost!

— **Finančni inspektorati.** Finančni minister je odredil razdelitev sedanjega oddelka financ na oblastna finančna inspektorata v Ljubljani in Mariboru. Za likvidatorja finančnega oddelka je določen delegat finančnega ministra v Ljubljani dr. Karel Šavnik. Istotako se razdele finančni oddelki v Zagrebu in Splitu. S tem se bo delilo tudi računovodstvo prosvetnega oddelka.

— **Glasbeni del »Čudežnih gosli«** prosimo, da nam vrnejo oni, ki smo jim ga izposodili. Radi bi ustregli novim prošnjikom, zato prosimo nujno.

— **Seja narodno-prosvetnega odseka Pov. UJU** se vrši dne 2. februarja t. l. ob 1/29. dopoldne v pisarni poverjenstva, na kar opozarjamo vabljenе tovariše. Pre-skrbe naj si pri šolskem vodstvu potrebne legitimacije za polovično vožnjo po navodilu, ki ga objavljamo v nastopni notici.

— **Začasne železniške olajšave za državne uradnike.** Ker še niso izgotovljene uradniške legitimacije za znižane vožnje na državnih železnih, je prometni minister odredil, da se uradnikom in ostalim državnim uslužbencem dovolijo začasne olajšave na sledeči način: Postajne blagajne bodo uradnikom in ostalim državnim uslužbencem izdajale vozne listke za polovično ceno pod pogojem, da vsak državni uradnik na postajni blagajni pokaže objavo, ki mu jo izstavi urad, pri katerem službuje. V tej objavi mora biti označeno ime in priimek, kategorija in skupina uslužbenca kakor tudi urad. Objava mora biti od uradnega predstojnika potrjena s podpi-

som in pečatom; označena mora biti tudi pričetna in končna postaja nameravane vožnje. Za rodbine državnih uradnikov bo izdajal objave urad, pri katerem službuje dotični uradnik. Državnim upoko-jencem bo objave izdajal urad pri katerem upokojenec dobiva svojo penzijo. Ta način ostane v veljavi do 1. aprila 1925.

— **Pregled učnih knjig.** Prosvetno ministrstvo je odredilo, naj pošljejo bivše pokrajinske uprave v svrhu kontrole sezname vseh učnih knjig, ki se rabijo v osnovnih šolah.

— **Praktičen način upeljave centralnega glasila za članstvo.** Za novo leto je izšla prva številka »Glasnika jugoslovenskih železničarjev«, ki je glasilo centralnega odbora UJNZ. Ta list je nadomestil »Jugoslovanskega železničarja« od 5. januarja. »Jugoslovanski železničar« bo izhajal kot doslej dvakrat mesečno, namesto tretje številke »Jugoslovanskega železničarja« pa dobe vsi člani »Glasnik jugoslovanskih železničarjev« iz Beograda, ki bo prinašal obče zadeve, ki tičejo ves stan države. Lokalna vprašanja se bodo obravnavala v pokrajinskem glasilu.

— **Srezki prosv. referent v Mariboru.** Levi breg, nujno rabi v svoji pisarni osebo za pisarniške posle. V poštev pridejo le učitelji oziroma učiteljice, ki z zdravniškim spričevalom dokažejo, da za poučevanje niso sposobni, vendar pa lahko vršijo posle v kaki pisarni. Prijave lahko pošljejo srezkemu prosv. referentu Maribor, levi breg.

— **Odlikovanja.** Z redom sv. Save IV. razreda so odlikovani: Anton Likozar, nadučitelj v pokoju in mestni gerent v Ljubljani, profesorji Josip Bučar, Albert Sič, dr. Janko Šlebinger, Alojzij Tavčar, profesorica Marija Wessnerjeva ter član opere Narodnega gledališča Hugon Zathay, vsi v Ljubljani. Z redom sv. Save V. razreda: Leopold Puncuh, bivši župan in okrajni šolski nadzornik v Logatcu, Jakob Špicar, posojilniški tajnik in pisatelj v Radovljici, Janko Baraga, šolski nadzornik v Koroški Beli, Janko Toman, nadučitelj v Moravčah, Fran Kavčič, nadučitelj v pok. pri Dev. Mariji v Polju, Tomo Petrovec, nadučitelj v Jaršah, Josip Turk, okrajni šolski nadzornik v pok. v Radovljici.

— **Umrla je** ga. Amalija Lavtar, vdova po šolskem svetniku Luki Lavtarju. Pokojnica je bila tašča velikega župana g. dr. Pirkmajerja ter je dosegla starost 76 let. Bila je izredno blaga gospa, priljubljena in spoštovana v vseh krogih. Blag ji spomin!

— **Državni službi se je odpovedala** učiteljica v Ljubljani Asta Vodušek.

— **Na višjo pedagoško šolo v Beograd** je odšlo iz Slovenije 5 učiteljev. Iz Ljubljane je odšel učitelj Ante Anzulović.

— **Razpisana učna mesta.** S početkom II. semestra šolskega leta 1924./25. se oddado naslednja učna mesta: na državnem moškem učiteljišču v Ljubljani učno mesto za matematiko in fiziko kot glavna predmeta ter učno mesto za petje in glasbo, na državnem ženskem učiteljišču v Ljubljani pa učno mesto za katoliški verouk. Učitelji na moškem in ženskem učiteljišču so zavezani poučevati po potrebi na obeh zavodih.

— **Občni zbor Zveze duševnih delavcev v Sloveniji** bo v soboto 21. t. m. ob 3. popoldne v prostorih Slov. Maticе v Ljubljani, Kongresni trg 7. Dnevni red: 1. Poročilo odbora in nadzorstva. 2. Sprememba pravil. 3. Volitve. 4. Slučajnosti.

— **Izplačilo honorarjev za nadure.** Na zahtevo ministra prosvete je glavna kontrola dala svoj vizum za kredit v znesku dveh milijonov dinarjev v svrhu izplačila honorarjev za nadure srednješolskim profesorjem.

— **Okrajnim učiteljskim društvom.** Javite na občnih zborih izvoljene društvene odbore. — **UJU pov. Ljubljana.**

— **PRESEDNIKOM OKR. UČITELJSKIH DRUŠTEV.** Razposlali smo pretekle dni vsem predsednikom potrebno število »Izkazov« o vplačani članarini. Prosimo vse predseidnike, da te izkaze tako razpošljejo na vse šole tamošnjega okraja, upraviteljem oziroma poverjenikom, ki naj se ravnajo glede pobiranja članarine v smislu navodila, ki je natisnjeno na izkazu.

— **Smrtna kosa.** Dne 8. januarja t. l. je umrl v celjski državni bolnici bivši vipavski nadučitelj g. Anton Skala. Pokojnik je bil rojen leta 1858. v Ljubnem na Gorenjskem, maturiral v Ljubljani, služboval pa prva leta med Brkini tam ob bivši kranjsko-primorski meji, pozneje pa dolgo vrsto let v solčni Vipavi.

Po prevratu ga je italijansko nasilje pregnalo v Jugoslavijo, kjer je bil pozneje radi boleznih upokojen. Več let je bil zastopnik učiteljstva v okrajnem šolskem svetu v Postojni, leta 1905. je bil pa tudi on med tistimi, ki so razbili zadnjo deželno učiteljsko konferenco ter s tem »predrznim« činom pokazali, da tudi učiteljstvo odločno zahteva svojih pravic. Ohranimo mu blag spomin! — **k.**

— **Angelca Pantar, učenka V. razreda v Mežici** je vjela živega metulja na dan pred Sv. večerom v neki dolinici v gozdu, ko je šla s prijateljico iskat mah za iaslice. Še živega metulja je izročila g. učitelju Möderndorferju v Mežici.

— **Slovenska Šolska Matica** je izdala za leto 1924. dvoje knjig: 1. Fink: Possebno ukoslovje zgodovinskega pouka na osnovnih šolah in 2. Locke-Jerovšek: O človeškem razumu. Knjige so prejele doslej vsi oni poverjeniki, ki so vpslali sezname članov ter vplačali nanje pripadajočo članarino. Prvotno je bilo določeno, da izide kot tretja knjiga tudi Pedagoški Zbornik, a se je moralo to misel opustiti radi obsežnosti Lockejeve knjige, ki ima v velikem oktavnem formatu in v petih stavljenih 206 strani, torej nad dve običajni Matični knjigi. Naknadno dobe poverjeniki še Matično Letno poročilo z imenikom članov, ki bi se moralo pridejati praviloma že prvo imenovanima knjigama, a se tega ni storilo, ker ni prejel blagajnik še do danes, t. j. do 20. januarja vseh članskih seznamov, dasi čaka nanje že par mesecev. Zdi se, da ne zaležejo ne prošnje niti opomini, bodisi ustni ali pismeni, prav ničesar. Naravna posledica vsemu temu seveda je, da bo oziroma je število Matičnih članov za leto 1924. precej nizko padlo. Pohvalno treba omenjati, da so nekateri poverjeniki vpisali v Matični krog vse šole in vse učiteljstvo do zadnjega, kakor n. pr. Ptuj in Ormož, je pa poleg tega nekaj okrajev, kjer dogrešamo v našem krogu do polovice učiteljstva, Slovenska Šolska Matica je strogo kulturno društvo; pod njenim okriljem bi moralo biti brez vsake reklame vse slovensko učiteljstvo brez razlike političnega prepričanja. Če pade število Matičnih članov onkraj državnih mej, je umljivo; da pa vlada tudi tostran granic, t. j. med nami samimi nerazumevanje za društvo, ki je tekom svojega 25-letnega obstanka dvignilo šolo in učiteljstvo do precejšnje višine, je žalostno dejstvo, ki ga tem potom dajem v znanje učiteljski javnosti. Na članske sezname hočem počakati še do konca prosinca, morda bodo do takrat vendar kaj zalegle moje besede. — Pavel Plesničar, blagajnik, Ljubljana, Komenskega ulica 8.

— **Nekaj števil.** Dne 24. t. m. bode izzrebani prvi dve številki II. književne tombole Jugoslovenske Maticе. Z izzrebanjem teh številki bode tudi zadetih 150 amb. ki so določene za dobitke te književne loterije. Teden pozneje, v nedeljo 1. februarja bo izzrebana in razglašena tretja številka, ki skupaj s prvima dvema tvori dobitek tern. Kvaterna (štiri številke) bode izzrebana v nedeljo, dne 7. februarja, činkvin pa v nedeljo, dne 15. februarja. V tednu od 15. do 28. februarja bodo polagoma izzrebane številke za tombolo, tako da bode tombola razglašena že v nedeljo, dne 1. marca t. l. Vseh knjig, ki tvorijo 505 dobitkov književne loterije, je 7288. Od teh gredo Tavčarjev roman Izza kongresa, Finžgarjev Dekla, Gradnikova Pot bolesti, Tičarjeva knjiga O boju proti nalezljivim boleznim, Ribičičeve Zavratne pošasti in Zupančičev Ciciban v najmanj 405 izvodih med naš narod širom naše države. Vse knjige skupaj tehtajo 1020 kg. obsegajo okoli 60.000 tiskanih pol in okroglo 1 milijon tiskanih strani. Pri tem pa ni vštetihih omih sto mladinskih dobitkov, ki so namenjeni za ljudske šole v Sloveniji. Iz navedenih števil in dejstev je razvidno, kolikoga pomena je ta književna loterija in koliko najboljšega berila bode prišlo tem potom med naše ljudstvo. Posamezna tablica stane 3 Din. Rojaki, sežite po njih!

— **Pokrajinski odbor Jugoslovenske Maticе** vljudno sporoča, da se vrši zrebanje prvih dveh števil II. književne tombole v soboto, dne 24. t. m. ter da bodeta potem ti dve številki priobčeni v vseh slovenskih listih, ki nosijo datum 25. januarja. Matica bode priobčevala izzrebane številke tudi v »Učiteljskem Tovarišu« Odbor se obrača do p. n. slovenskega učiteljstva z vljudno prošnjo, da še v zadnjem trenutku ukrene vse, kar je v njegovi moči, da se poslana tombolske karte v resnici tudi prodajo. Event.

preostale tablice naj se prav sigurno vrnejo pokrajinskemu odboru v Ljubljano, in sicer dne 20. t. m., tako da bodo vse-kakor pred 24. t. m. v Ljubljani. Tablice, ki bi 24. t. m. ne dospele v Matično pisarno, se smatrajo razprodanim. Jugoslovenska Matica je trdno prepričana, da ji bo šlo slovensko učiteljstvo tudi pri tej akciji z isto vnemo na roko, kakor v vsakem slučaju do sedaj. Matica pa tudi s ponosom izjavlja, da ji ravno delo slovenskega učiteljstva v veliki in izdatni meri omogoča sploh njeno kulturno delovanje med našim narodom, saj je ravno učiteljstvo oni idealni faktor, ki največ in tudi najuspešneje deluje za Jugoslovensko Matico in za njene idealne namene.

— **Preplatite sebe ili svojo školu** od 1. januara 1925 na Srpski Književni Glasnik, najstariji, najugledniji in najrasprostranjeniji jugoslovenski književni časopis, Urednik Svetislav Petrović. Raniji urednici: Bogdan Popović, dr. Jovan Skerlić, Pavle Popović, Slobodan Jovanović i dr. Vojislav M. Jovanović. Izlazi dvaput mesečno, u sveskama od osamdeset strana, uz saradnju svih najpoznatijih naših književnika i naučnika, i daje sliku celokupnog duhovnog života i našoj zemlji i inostranstvu. Godišnja pretplata 180 Din, polugodišnja 90 Din, tromesečna 45 Din. Pretplatu treba slati: Administracija Srpskog Književnog Glasnika, 9, Skopljanska ulica, Beograd. Preporučeno od Ministarstva Prosvete za knjižnice pučkih škola.

— **Konkurz za sprejem gojenk v Nudijsko šolo Rdečega križa v Beogradu.** (Šola je pod nadzorstvom ministrstva narodnega zdravja). Redovni tečaj šole za nudilje počne 15. marca i 15. septembra. Vpisanje v šolo traja do 1. marca i 15. avgusta. V pošteve pridejo samo državljanke SHS pod sledečimi pogoji: 1. Da ima kandidatkinja najmanj štiri razrede gimnazije ali odgovarjajoče druge šole, o čemur naj predloži šolsko izpričevalo. 2. Da je zdrava in močna, kar naj dokaže zdravniško izpričevalo. Pri vstopu v šolo se vrši ponovni pregled. 3. Da ni mlajša od 18 in ne starejša od 30 let, kar potrjuje krstni list. 4. Da položi sprejemni pismeni izpit. 5. Da pristane na vse obveze od strani šolske uprave. 6. Da ni predhodno obiskovala slične šole, katero je zapustila ali bila iz nje izključena. Kandidatkinje morajo v prošnji za sprejem navesti s čim so se do sedaj bavile ter priložiti spričevalo o lepem vedenju iz občine ali ustanove pri kateri so bile v službi. V šolo sprejete kandidatkinje imajo brezplačno stanovanje, hrano, pranje perila, uniformo in mesečni dodatek od 100 Din v prvem letu. Ves čas bivanja v šoli so gojenke obvezne nositi uniformo. Šola traja dve in pol leta. Sprejete kandidatke morajo prinesiti s seboj: močno obutev, zimski plašč, dovoljno perila, črnih nogavic in potrebščine za šivanje. Po končani šoli se gojenke uvrstijo v II. kategorijo državnih uradnikov. Prošnje z dokumenti treba poslati »Šoli za Nudilje«, Beograd, Deligradska 29.

— **Iz torbice belokranjskih palčkov.** Zbral in ilustriral Albin Čebular. Naša lepa Bela Krajina je neusahljiv vir narodnih zakladov. Marsikaj smo že dvignili tam. Pesniki, pisatelji, skladatelji, slikarji in znanstveniki so našli tam bogato snov za svoja dela. Učitelji in duhovniki imajo na deželi največ prilike zbirati narodno blago, ker žive med narodom. Zbiranje ni tako enostavno, ampak zahteva mnogo vestnega dela. Tovariš Čebular, ki je prišel takoj po prevratu na Talčji Vrh, se ni vdal povojni psihozi, ampak je zavil krepko rokave in se lotil s plevelom zaraščene ledine. In danes je položil pred nas prvi tiskani obračun svojega dela. Lična zbirka je to in tu najdemo pesmice, uspavanke, nagajivke in narodne otroške igre tako primitivne, kakoršne si pač more zamisliti le nepokvarjena duša belokranjskega pastirčka. Nekaj pesmic je prav dovršenih, drugim se pa pozna, da so bile prinesene od drugod, kar seveda opazi le dober poznavalec. Čebularja poznamo sicer v šoli kot izbornega učitelja, spretnega in neumornega delovodjo v rokotvorni šoli, dalje uporabljaja svoj prosti čas kot preparator, slikar in risar. Uredil je Talčanom tudi moderen čebelnjak in ima tudi opazovalno postajo za meteorologijo in geodinamiko. Skratka, marljiv prosvetni delavec je, ki naj bi imel še obilo posnelancev. Njegovo delo priporočamo v prvi vrsti belokranjskim šolam in rodoljubom, ker je čisti dobiček namenjen za novo planinsko kočjo na Mirni gori pri Planini, ostali pa, ki jih zanima naša otroška literatura, pa naj segajo pridno

po knjigi, da omogočijo Čebularju, da nam razveže še nadaljno torbico belokranjskih palčkov, ki čuvajo tam ob Kolpi in po belokranjskih lozah in pašnikih naše narodne zaklade.

B. R.
— **Zahvala.** CM družba je nakazala za šolski oder na Planini pri Črnomlju Din 500. Za velikodušen dar se družbi najvljudneje zahvaljujem. — **Zagažen Iv.,** šol. upravitelj.

— **Na tehniški srednji šoli v Ljubljani** je razpisano mesto profesorja za srbohrvaščino. Prošnje, opremljene v smislu člena 12. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih, naj se predložijo oddelku ministrstva trgovine in industrije v likvidaciji v Ljubljani najkasneje do 31. januarja 1925.

— **Razpis šolske zgradbe.** Občina Tomišelj razpisuje zidavo nove šole na Jezeru pri Preserju. Natančne informacije dobe reflektanti pri krajnem šolskem svetu na Jezeru in v obč. pisarni občine Tomišelj na Jezeru št. 9. Pomudbe je vpslati do 30. t. m.

— **Lepa hvala** vsem tovarišem in tovarišicam, ki so mi pomagali pri prodaji mladinskih igrice »Oporoka kralja Matjaža« in »Gospod in sv. Peter«. Da je mladina rada segla po njih, kažejo slučaj, da je mnogo šol razven vpsolanih 10 komadov še naknadno naročilo 20—40 izvodov. — Pri tej priliki bi prosil šole, ki mi zneskov še niso vpslale, da iste kmalu nakažejo, oziroma mi vrnejo neprodane izvide v prvotnem ovitku z označbo »Ne sprejemem — nazaj«. Ker je ena izmed igrice primerna za uprizaritev ob državnih praznikih, bo šolam, ki razpolagajo z odri, gotovo dobrodošla. Cena 3 Din za dve igrice gotovo ni visoka! — Oskar Žolnir, šolski upravitelj — Cirkevce pri Pragerskem.

— **Tečaj za izpite na meščanski šoli** bo otvorila v teku tega meseca Zveza jugoslov. železničarjev. Pokrajinski odbor bo o vsem potrebnem one, ki so se prijavili, pismeno obvestil.

— **O metodiki risanja,** ki temelji na proučevanju otroške psihe, je predaval v univerzitetni dvorani dne 18. t. m. popoldne učitelj risanja na ruski šoli v Pionirih g. Mihail Hrisogonov. Predavanje je bilo jako zanimivo na podlagi otroških risb, ki so jih izvršili učenci ruske šole. Predmeti risb so bili vzeti iz otroškega obzorja. Posebno je dopadla risba, kako so otroci risali iz spomina igro »ringa raja«. Večji učenci so pa tudi prav dobro naslikali težje predmete po naravi — tako razne posode, cvetlice, metulje in drugo. — Predavatelj je žel na koncu predavanja splošno priznanje. Med poslušalci so bili večinoma člani »Ruske matice«.

Imenovanja in napredovanja.

— **i Imenovani so na osnovnih šolah:** v Framu Helena **Raunier** (II/1), v Št. Ilju v Slov. gor. Rozalija **Girlinger-Zolgar** (II/2), na IV. ženski osnovni šoli v Mariboru Angela **Milčinski** (II/1), Marija **Farkaš** (II/1), Kristina **Petrič** (II/1), Emilija **Krajc** (II/1), Berta **Brence** (II/2), Emilija **Vah** (II/2); na III. ženski osnovni šoli v Mariboru Ida **Vodenik** (II/1) in Marija **Humek** (II/1); na II. ženski osnovni šoli v Mariboru Avgusta **Fajgelj** (II/2); v Golem Marija **Pegan-Šusteršič** (II/2), v Trbovljah-Vodah Angela **Bučar-Sitar** (II/2), na Blanci Pavla **Bregant-Majcen** (II/2), v Zasipu Amalija **Jeglič** (II/1), v Ljubljani (II. moška osnovna šola) Fran **Trost** (II/2); v Tribučah za šolskega upravitelja Fran **Mercina** (II/1), na Vinici za šolskega upravitelja Ivan **Mercina** (II/1), na Planini pri Rakeku za učitelja Andrej **Kenič** (II/1), Sv. Katarina pri Trbovljah za upravitelja Josip **Zajc** (II/1) in za učiteljico Ernesta **Zajc-Blažica** (II/1), v Rovtah za upravitelja Bogumil **Medvešček** (II/2), v Kaplji pri Marenbergu Olga **Miklavčič** (II/2), v Uncu pri Rakeku Silvester **Cerut** (II/2). — Ta imenovanja so naš presenetila posebno z ozirom na to, ker stojimo tik pred oddajo služb po razpisu in ker smo zadnjič javno tolmačili nejevoljo učiteljstva zaradi oddaje služb in premeščanja po čl. 71. čin. zak. Razmere postajajo od dne do dne nestalneje in ob dvanajsti uri opozarjamo merodajne činitelje, naj prejenjajo z nezdravim postopkom in naj člen 71. velja le za izredne slučaje, če je prizadeti zadovoljen s tako namestitvijo ali v slučaju disciplinskega izreka. V interesu šolstva, stanu in v občenarodnem interesu moramo odločno to zahtevati in se bomo vztrajno nadalje borili za svoje zahteve.

— **i Imenovanje in napredovanje v prosvetni službi.** Profesor zagrebške univerze dr. Boris **Zarnik** je pomaknjen v

2. grupo I. kategorije. Profesorji v Ljubljani Adolf **Robida**, Nande **Marolt** in dr. Fran **Novak** pa v 5. grupo I. kategorije. Za kustosa v narodnem muzeju v Ljubljani v 5. grupi I. kategorije je imenovan doktor Fran **Kos**.

Obrambni vestnik.

— **ob Eden od nepoklicanih, ki se vtiče v učiteljska imenovanja.** V I. številki letošnjega »Tovariša« smo poročali, da se v učiteljska imenovanja vtičejo vsi mogoči ljudje in da hočejo učiteljstvo premeščati kot šahovske figure. Rekli smo, da osumnijo kompetenta z vse-mogočimi očitki in da ribarijo le v kalnem, ker ne morejo dokazati ničesar onim, proti katerim nastopajo. Kot tak se je izkazal neki gospod **Berščak**, ki je v »Orjuni« napadel tov. Mercina, ki je bil iz nacionalnih ozirov odpuščen od italijanske oblasti in kateremu so iz istih razlogov Italijani izgnali hčeručiteljico. Razumljivo je, da se je tov. Mercina moral potezati za službo v naši kraljevini. Tov. Mercina ni okleval kot naprednjak nikoli in ga poznamo kot moža na mestu, ki ne vrti prepričanja po vetru. In kaj je storil ta g. **Berščak**? Napadel je tov. Mercina anonimno v »Orjuni« z dne 20. decembra 1924 s sledečo notico: »Ni pozabljeno. Kakor smo informirani reflektirana na mesto učitelja v Logatcu ali na Rakeku znani poveljnik vojaškega oddelka na postaji Štanjel takoj v začetku svetovne vojne, kojega imajo naši Kraševci in Vipavci gotovo še dobro v spominu. Ne bomo tu razpravljali o njegovem delu, ko je še nosil uniformo avstrijskega »hauptmana«, opozarjamo samo tem potom tako gospoda **Mercina**, kakor **merodajne činitelje**, da to njegovo delo še ni pozabljeno in da Orjuna budno pazi in bo zlasti pazila na vse take ljudi ob meji. Upamo, da se **razumemo**.« — Na to notico je šel tov. Mercina k »Orjuni«, kjer je vse pojasnil in zahteval zadoščenja. Ker se je uredništvo prepričalo, da je tendenciozno informirano, je dalo tov. Mercini ime dopisnika na razpolago. Ta dopisnik je neki gospod **Berščak**, ki je prinesel v »Orjuni« z dne 17. januarja 1925 sledeči popravek: »Ni se pozabljeno. Pod tem naslovom sem nedavno priobčil v »Orjuni« o. g. Mercini notico, v dobri veri, da so moje informacije točne. Ker sem se pozneje prepričal, da sem bil napačno informiran, te notice ne vzdržujem. — **Berščak** l. r. — Uredništvo »Orjune« je pristavilo k temu popravku še sledeče: »Priobčujemo gorenjo izjavo, ki jasno priča, da smo vedno pripravljene lojalno popraviti krivico izvršeno morda v sled napačne informacije. Obenem ponovno opozarjamo vse naše dopisnike in informatorje, da v njih dopisih navajajo samo čisto resnico, ker bomo sicer vselej objavili njih ime po krivici napadenim.« — Ta slučaj nam jasno kaže, kako krivično in napačno je, če se upošteva pri učiteljskih imenovanjih glasove ljudi, ki bi ne smeli imeti nobenega vpliva na učiteljska imenovanja. Ta gospod **Berščak** je stavlil potem kot priče in se je skliceval še na tri naše kolege. Zanimati se bomo morali, kdo je ta gospod **Berščak** in kaj je, ker tega v »Orjuni« ne pove, pomagal mu je pa še tiskarski škrat. Povemo še enkrat, da se bomo brezobzirno borili proti vsem enakim slučajem, ki so se pojavili v zadnjem času in kličemo nepoklicanim: roke proč od učiteljskih imenovanj in zadev, ki Vas nič ne brigajo! Pričakujemo, da bo dala tudi šolska oblast tov. Mercini zadoščenje, ker kakor je videti iz zadnjih objavljenih imenovanj, je sumničenje v »Orjuni« vseeno imelo nekaj vpliva na imenovanje in bi skoro rekli, da je vkljub popravku doseglo svoj namen.

— **ob Znani »Slovenčev« notičar,** predsednik **Slomškove zveze Ivan Štrukelj** skuša in se trudi na vse načine, da bi zanesel potom svojih notic intrigo v našo organizacijo. Ker se »Slomškovi zvezi« to ni posrečilo potom okrožnice na naša okrajna učiteljska društva, nadaljujejo v »Slovencu« potom »Učiteljskega vestnika« svoje intrigantsko delo. Vsak slučaj vrača namenoma na vodstvo naše organizacije in na UJU sploh, čeprav dobro ve, da organizacija ne nosi najmanjše krivde in tudi nima pri sedanjih razmerah one odločilne moči, da bi mogla preprečiti vse — posebno kar želi gospod **Štrukelj** in njegova družba. Nesramen postaja s tem, da se vtiče v stvar, ki so popolnoma interne zadeve organizacije in njenih članov in govori namenoma, kakor bi bil član organizacije in

bi tudi njega tikale omenjene zadeve. **Slomškarija** in zabavljači naj le lepo molče, kajti škodovala jim še ni naša organizacija, pač pa so že imeli od nje mnogo koristi, čeprav igrajo le vlogo trovov v panju, ki se okoriščajo od dela drugih.

Naša gospodarska organizacija.

VABILO

k izrednemu občnemu zboru društva »Učiteljska samopomoč«, ki se bo vršil v nedeljo, dne 1. februarja 1925 ob 15. uri v pisarni Hranilnice in posojilnice Učiteljskega konvikta v Ljubljani, Frančiškanska ul. 6/I. s sledečim vzporodom:

1. Poročilo načelstva.
2. Volitev 1 odbornika in 3 namestnikov.
3. Prememba pravil.
4. Slučajnosti

Odbor.

NB: Če bi ob 15. uri sklicani občni zbor ne bil sklepčen, se ob 15.30 uri skliče drugi občni zbor (§ 12.), ki je sklepčen pri vsakem številu navzočih družstvenikov.

— **Učiteljska samopomoč.** Društvo ima danes 768 vpisanih in 79 sprejetih članov. Posmrtnina znaša Din 1536.— V zadnjih mesecih pristopajo v prav lepem številu novi člani — od septembra 1924 do danes okrog 300. Nekaj nabiralnih pol kroži med učiteljstvom, precejšnje število jih pa leži neuporabljenih pri šolskih vodstvih. Prosimo vljudno, da jih dvignete iz prahu, napolnite z imeni priglasencev in vrnete »Učit. samopomoči«. V teku prvega polletja sprejema društvo tudi starejše tovarišice in tovariše (nad 45 let). Priglasite se takoj, pozneje bo prepozno! Vsak član »Učiteljske samopomoči« naj pridobi društvu vsaj še enega novega člana. — Za 1. februar 1925 je sklican izredni občni zbor (glej vabilo). Na občnem zboru se bo stavilo nekaj važnih izprememb k društvenim pravilom, n. pr. o zvišanju prispevkov za smrtne slučaje in s tem zvišanje posmrtnine, o delni odpravi zdravniških certifikatov itd. Želeti je, da se občnega zbora udeleži prav mnogo družstvenikov, posebno iz Ljubljane in bližnjih ob železnici ležečih krajev.

— **g Društvu za zgradbo učiteljskega konvikta** so darovali: Gospa Katarina **Drol**, učiteljica v pok. in posestnica v Gradu pri Bledu, 250 Din; Julij **Mayer**, nadučitelj v Dobu, 5 Din kot mesečni prispevek za januar t. l. in Alojzij **Kecelj** 10 Din letnine za 1925. — Letošnja darila znašajo 1395 Din.

— **g Učiteljski dom v Mariboru.** Članarina in darila: Šmarsko-rogaško učiteljsko društvo 650 Din; učiteljstvo osnovne šole v Vojniku 100 Din; upokojeno učiteljstvo v Mariboru 130 Din; učiteljsko društvo za laški okraj 200 Din; učiteljsko društvo za konjiški okraj 250 Din; Gradišnik Anton, nadučitelj v Polju, 20 Din; Černy Viktor, nadučitelj pri Sv. Juriju (Prekmurje) 25 Din; Fran Bratuš, učitelj v Poljčanah, 10 Din; Fran Voglar, ravnatelj državnega ženskega učiteljskega v Mariboru, 25 Din; učiteljstvo mestne deške osnovne šole v Celju 50 Din; učiteljstvo osnovne šole v Mezici (Feinig lvo, Vrečak Alojzija, Möderndorfer Vinke, Gallob Rudolf) 50 Din; učiteljstvo osnovne šole v Račah (Mohorko Iv., Bizjak Franja, Lutman Marica) 30 Din; šolsko vodstvo v Puconcih (Prekmurje) 10 Din; učiteljstvo pri Sv. Duhu na Stari gori 50 Din; šolsko upraviteljstvo v Olimjeh 25 Din. — Iskrena hvala! — Prosimo ponovno, da se pri nakazilih natančno označi njihov namen (ali članarina ali darilo, ali plačilo za Prekmurške praviljce, ali plačilo za naročene zemljevide). — M. Kožuh, blagajnik.

Pedagoške in šolske drobtine.

× **Psihološki tečaj v Hamburgu.** Psihološki institut hamburške univerze priredi pod vodstvom dr. W. Sterna trimesečni tečaj za pedagogiko, psihologijo in mladinoslovje. Namen tečaja je, da usposobi učitelje in učiteljice, da lahko v šoli izvajajo psihološka raziskovanja ali pa da vodijo psihološka delovna združenja. Ker je trajanje tečaja z ozirom na snov kratko, bodo lahko sledili samo frekventanti, ki poznajo snov že kolkortoliko v teoriji. Tečaj se bo vršil od 1. maja do 1. avgusta 1925.

Odgovorni urednik: Franc **Štrukelj**. Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana. Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.